

Barac, Lidia

- **Educație și formare:** absolventă a Facultății de Drept, București (1976-1980); studii universitare de doctorat, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca (Diploma de Doctor nr. 93 din 20 iunie 1997);
- **Experiență profesională:** Profesor universitar (2002-prezent), în cadrul Facultății de Științe Umaniste și Sociale, Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad; judecător detașat la Ministerul Justiției, funcția secretar de stat (aprilie 2010-iunie 2012, respectiv noiembrie 2019-martie 2021); președinte al Curții de Apel Timișoara (mai 2006-ianuarie 2010, respectiv iunie 2012-ianuarie 2015); judecător la Curtea de Apel Timișoara (1996-2017); judecător la Tribunalul Caraș-Severin (1993-1996); judecător la Judecătoria Reșița (1981-1993); membru în comitetul Revistei Române de Filosofie a Dreptului și Filosofie Socială (2007-2012).
- **Activitate de cercetare științifică. Cărți:** *Europa și drepturile omului. România și drepturile omului*, Ed. Lumina Lex, București, 2001; *Constantele și variabilele dreptului penal*, Ed. All Beck, București 2002; *Management judiciar*, Ed. Hamangiu, București, 2009; *Management juridic*, Ed. Hamangiu, București, 2010; *Metode de interpretare în drept – Ghid de interpretare în materie civilă*, Ed. Universul Juridic, București, 2014; *Drept constituțional*, Ed. Universul Juridic, București, 2018; *Elemente de teoria dreptului*, 4 ediții, Ed. C.H. Beck, București, ed. IV publicată în anul 2021. **Articole:** Peste 20 de articole în diverse reviste juridice de largă recunoaștere națională.

Prof. univ. dr. LIDIA BARAC

Strategii de dezvoltare și aprofundare a Uniunii Europene

Curs universitar

Universul Juridic
București
-2022-

2. Hotărârea CJCE, Confederația națională a producătorilor de fructe și legume A.A./Consiliul, dosarele 16/62 și 17/62, 14 decembrie 1962.
3. Hotărârea Van Gend & Loss, dosarul 26/62, 1962.
4. Hotărârea – Costa – Enel, 6/64, 1964.
5. Hotărârea Internationale Handelgesellschaft din 1970, 11/70.
6. Hotărârile pronunțate în cauzele C-117/76, C-16/77, C-94/00 (2002), C-101/27 aprilie 2004, C-34/73.

Cuprins

Abrevieri.....	7
În loc de prefață.....	9
Capitolul I	
CONSTITUIREA UNIUNII EUROPENE.....	11
1. Context și organizare.....	11
2. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO).....	13
3. Comunitatea Europeană pentru Apărare și Comunitatea Politică Europeană: CEA și CPE.....	14
3.1. Eșecuri ale anilor 1950?!	14
4. Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (EURATOM).....	16
5. Actul Unic European (AUE)	18
6. Tratatul de la Maastricht – Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).....	24
7. Tratatul de la Amsterdam	28
8. Tratatul de la Nisa (2001).....	31
9. Tratatul Constituțional.....	34
10. Tratatul de la Lisabona	36
11. Teme de cercetare și dezbateră	41
Bibliografie selectivă.....	43
Capitolul II	
INTEGRAREA EUROPEANĂ, ÎNTRE EXTINDERE ȘI APROFUNDARE.....	44
1. Concept – caracterizare	44
2. Teorii asupra integrării europene. Forme ale integrării europene	48
2.1. Teorii asupra integrării.....	48
2.1.1. Neofuncționalismul	48
2.1.2. Interguvernamentalismul liberal.....	50

2.1.3. Guvernarea pe mai multe niveluri	51
2.1.4. Teoria alegerii raționale	51
2.1.5. Constructivismul	52
2.2. Tipuri de integrare europeană	53
3. Extinderea Uniunii Europene. Politici. Provocări. Efecte	56
4. Integrarea europeană în contextul globalizării	58
5. Extinderea Uniunii Europene. Provocări și paradoxuri	61
6. Contribuții și poziții ale României privind Politica Europeană de Vecinătate. Contextul european contemporan al anului 2022	69
6.1. România versus Politica Europeană de Vecinătate	69
6.2. Uniunea Europeană – Ucraina	73
7. Aprofundarea Uniunii Europene. Politici. Provocări. Efecte	77
8. Principalele politici ale Uniunii Europene	77
8.1. Piața internă	77
8.1.1. Libera circulație a mărfurilor	78
8.1.2. Libera circulație a persoanelor	81
8.1.3. Libera circulație a serviciilor	85
8.1.4. Libera circulație a plăților și capitalurilor	86
8.2. Politica monetară	91
8.3. Politica comercială în cadrul Uniunii Europene	97
8.4. Politica concurenței în cadrul Uniunii Europene	101
8.5. Politica agricolă comună. Agricultură și pescuitul. Precizări terminologice	105
9. Alte politici ale Uniunii Europene	115
9.1. Politica externă și de securitate comună	115
9.2. Politica de mediu în cadrul Uniunii Europene	123
9.3. Politica de educație și formare profesională în cadrul Uniunii Europene	133
9.4. Politica în domeniul culturii	137
9.5. Politica în domeniul sănătății	143
9.6. Politica Uniunii Europene în domeniile justiție, afaceri interne și stat de drept	150

10. Teme de cercetare și dezbateri	164
Bibliografie selectivă	165

Capitolul III

INSTRUMENTELE UNIUNII EUROPENE, GARANȚII ALE PROCESULUI DE INTEGRARE, EXTINDERE

ȘI APROFUNDARE A UNIUNII EUROPENE	167
1. Instrumentele juridice ale Uniunii Europene și ierarhia lor normativă	167
1.1. Regulamentele	168
1.2. Directivele	170
1.3. Deciziile	172
1.4. Recomandările și avizele	172
1.5. Acordurile interinstituționale	174
2. Ierarhia normativă	174
3. Proceduri legislative	176
3.1. Procedura legislativă ordinară	177
3.2. Procedura legislativă specială	179
4. Principiile care stau la baza funcționării Uniunii Europene	181
4.1. Principiul atribuirii	183
4.2. Principiul cooperării loiale	184
4.3. Principiul subsidiarității	186
4.4. Principiul proporționalității	188
4.5. Principiul egalității și nediscriminării	190
5. Tipuri de competențe ale Uniunii Europene	190
5.1. Competențele exclusive	191
5.2. Competențele partajate	193
6. Teme de cercetare și dezbateri	196

Capitolul IV

UNIUNEA EUROPEANĂ, „UNITATE ÎN DIVERSITATE”	198
1. Scurt istoric	198
2. Etapele procesului de extindere	200
3. Valorile fundamentale ale Uniunii Europene	201
4. Obiectivele Uniunii Europene	202

5. Natura juridică a Uniunii Europene.....	203
6. Competențele de sprijin, cooperare sau completare a acțiunii statelor membre ale Uniunii Europene	208
7. Metode de unificare a Europei	212
7.1. Cooperarea statelor	212
7.2. Integrarea	212
7.3. Cooperarea consolidată.....	213
 BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	 215

Librăria ta de carte de specialitate juridică, economică și business

Din 2008 suntem
alegerea lor...

TU?

Cursuri universitare • Tratamente • Monografii • Coduri • Legislație • Jurisprudență • Reviste de specialitate

www.ujmag.ro

Bd. Iuliu Maniu nr. 7, clădirea Cotroceni Business Center corp C,
sector 6, București (lângă AFI MALL)

021.312.22.21 | 0733.673.555 | comenzi@ujmag.ro

de opinii, fie personale, fie însușite, cu condiția argumentării lor din perspectiva dreptului european și a principiilor acestuia.

Sub toate aceste aspecte avem pretenția că am furnizat un instrument util pentru a-l ghida pe absolvent în procesul de înțelegere a mecanismelor, politicilor și strategiilor Uniunii.

Autoarea

Capitolul I

CONSTITUIREA UNIUNII EUROPENE

1. Context și organizare

Ideea unei Europe Unite este seculară, cu rădăcini atât de adânci în vremuri, încât este foarte greu de fixat, calendaristic, nașterea sa.

Cel de-al Doilea Război Mondial a reprezentat „trezirea” statelor europene, măcinată economic, social și politic de război și de efectele acestuia. Din traseul parcurs în cadrul procesului de formare a Uniunii Europene (UE) merită menționate o serie de etape.

Astfel, în decembrie 1949, **Michael Dupré** propune un **Pact pentru Uniunea Statelor Europene**, imaginând formarea unui sistem prezidențial și federalist care să cuprindă și un **Senat**, format din miniștrii statelor membre, o **Adunare Europeană**, formată din delegați naționali aleși proporțional cu numărul de locuitori, **comisari** stabiliți de un arbitru și o **Curte de Justiție**¹.

Această idee a fost susținută de politicieni marcanți ai vremii, precum **Robert Schuman**, ministrul de Externe al Franței, și Jean Monnet, șeful Organizației Naționale a Planificării din Franța. Primul își imagina bazele unei dezvoltări economice federaliste europene prin realizarea unei comuniuni între Franța și Germania în domeniul cărbunelui și oțelului, iar Jean Monnet propunea ca producția de cărbune și oțel a celor două țări să fie administrată de un organism supranațional. Italia și țările Benelux au răspuns **Planului Schuman**, astfel că pe 18 aprilie 1951 s-a semnat la **Paris**, între Franța, Germania, Belgia, Italia, Luxemburg și Olanda, un tratat deschis spre semnare și altor state.

Ideea de Uniune prinde viață pe **10 august 1952**, când iau naștere **Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO)** și

¹ M. Dupré, *Project du Pacte pour une Union d'Etats Européens*, Negel, Paris, 1950, p. 61.

Adunarea sa parlamentară, Jean Monnet devenind primul președinte al acestei Comunități.

Ideile lui Robert Schuman s-au dovedit a fi geniale, privind retrospectiv parcursul UE, cu referire la „**Declarația de la Paris**” din **9 mai 1950**.

Robert Schuman propunea un proces amplu care să nu se rezume doar la instituirea unei cooperări interguvernamentale, ci să permită transferul unor competențe ale statelor membre în favoarea unor instituții comune, o garanție **unică** a unei integrări reale europene². Acesta sugera ca întreaga producție franco-germană de cărbune și oțel să fie plasată sub o Înaltă Autoritate comună, într-o organizație deschisă participării și altor state ale Europei.

Alegerea cărbunelui și oțelului a fost determinată de faptul că cele două industrii ocupau un loc central în economie, dar și de necesitatea unor garanții legate de suprimarea controlului interaliat al zonei Ruhr, astfel încât „orice război între Franța și Germania să devină nu numai de negândit, ci și imposibil din punct de vedere material”.

În baza declarației din 9 mai 1950, Schuman preconiza constituirea unei Europe **funcționale**, prin realizarea unor legături economice între statele europene, pe baza cărora să se netezească drumul spre o uniune politică.

Aceste evoluții nu trebuie însă separate dintr-un **context** mai larg, care explică începuturile constituirii Uniunii și au relevanță în acest proces.

Astfel, prin **Tratatul de la Dunkerque**, din **4 martie 1947**, Marea Britanie și Franța s-au obligat să-și asigure asistență reciprocă pe plan politic și economic, iar prin **Tratatul de la Bruxelles** din **17 martie 1948**, încheiat între cele două țări, pe de o parte, și Belgia, Olanda și Luxemburg, pe de altă parte, s-au resubliniat exigențele Tratatului de la Dunkerque.

Cu toate acestea, cele cinci state erau depășite de problemele politice, militare și economice cu care se confrunta Europa și chiar întreaga lume. În acest ultim segment, în mod evident Statele Unite erau

² O. Manolache, *Cele patru libertăți fundamentale*, Ed. All Beck, București, 2000, p. 115.

singurele capabile să ofere garanții efective angajamentelor de ajutor pe care și le luaseră unele state europene, în mod reciproc. Ca urmare, pe **4 aprilie 1949** se încheie la Washington, între Statele Unite și Franța, Marea Britanie, Belgia, Olanda, Luxemburg, Danemarca, Olanda, Italia, Norvegia, Portugalia, Canada, un tratat prin care se creează **Organizația Atlanticului de Nord (NATO)**, unul dintre obiectivele acesteia fiind asigurarea apărării și asistenței colective.

Se impune, totodată, să menționăm că, în anul 1947, Statele Unite au lansat un plan economic pentru țările europene aflate în dificultate după război, cunoscut sub numele de **Planul Marshall**, prin care s-au asigurat acelor țări **programe de restructurare**, la care au devenit parte 16 țări europene, acestea semnând la data de **16 aprilie 1948**, la **Paris**, un tratat prin care s-a constituit **Organizația Europeană de Cooperare Economică (OECE)**, care în anul 1961 a fost înlocuită cu **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)**³.

Activitatea din interiorul Organizației a permis liberalizarea schimburilor dintre membrii săi și o cooperare interguvernamentală eficientă, în general.

În cadrul aceluiași concern relevant este **Consiliul Europei**, înființat prin Tratatul de la Londra (**5 mai 1949**) ca organizație politică, având în prezent 46 de membri, incluzând toate statele membre actuale ale Uniunii, fiind conceput **doar** ca organism de cooperare internațională, dar care a avut și are un rol semnificativ în fundamentarea unor politici, inclusiv economice, ale statelor membre, în baza unor rigori, criterii ce țin de democrație, respectarea drepturilor omului, a planetei și viitorului ei.

2. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO)

Tratatul CECO a fost parafat la 19 martie 1951 și semnat la 18 aprilie 1951 de către Franța, Germania, Italia, Belgia, Luxemburg și Olanda. Tratatul de la Paris a intrat în vigoare la 23 iulie 1952, pe o

³ Pentru detalii, a se vedea: R. Munteanu, *Drept european. Evoluție, instituții, ordine juridică*, Ed. Oscar Print, București, 1999, pp. 5, 20, 69.

durată de 50 de ani, respectiv până la 23 iulie 2002. Acest tratat institua o piață comună a cărbunelui și oțelului.

Structura organizațională cuprindea:

- Înalta Autoritate – ca organism supranațional menit să favorizeze interesele predominant comunitare (predecesorul Comisiei Europene).

- Consiliul Special de Miniștri – structură cu caracter interguvernamental.

- Adunarea comună, prevăzută a fi aleasă prin vot universal direct de către statele membre, menită să asigure controlul democratic al instituțiilor CECO.

- Curtea de Justiție, organ jurisdicțional, înființată cu scopul de a asigura respectarea normelor juridice instituite în cadrul Comunității.

Prin această organizație s-au pus bazele unei **integrări sectoriale**, menită să influențeze și alte sectoare economice, acesta fiind scopul declarat al Comunității.

În egală măsură credem că s-a urmărit alipirea Germaniei la Europa și eliminarea rivalităților dintre Franța și Germania privind zonele strategice Ruhr și Saar.

Pe 23 iulie 2002, această comunitate a fost „integrată” în CE, dat fiind că a fost înființată pe o durată limitată de 50 de ani.

Reținem că, oficial, obiectivele CECO vizau expansiunea economică și ocuparea forței de muncă, creșterea nivelului de trai al celor ce lucrau în industria minieră și siderurgică, crearea unei piețe unice pentru cărbune și oțel și prevenirea exploatării excesive a materiilor prime⁴.

3. Comunitatea Europeană pentru Apărare și Comunitatea Politică Europeană: CEA și CPE

3.1. Eșecuri ale anilor 1950?!

Planul Pleven din 1950, propus de Franța, era în favoarea creării CEA, aceasta însemnând o armată europeană, precum și un buget și

⁴ P. Tărchilă, S. Nour, *Drept comunitar european. Instituții și politici publice europene*, Tipografia Promun, Arad, 2017, p. 16.

instituții comune. Tratatul de înființare a CEA a fost semnat în anul 1952 de cele șase state membre ale CECO, dar Marea Britanie a refuzat să participe.

Inițiativa are legătură cu aderarea Germaniei la NATO, fapt ce a generat o opoziție din partea Franței, CEA fiind o formă de răspuns. O armată europeană impunea cu necesitate existența unor politici externe la nivel european, astfel că s-a imaginat crearea CPE, proiectul de statut pentru CPE din 1953 fiind conceput de Adunarea CECO, lucrările desfășurându-se printr-un Comitet Constituțional, care a elaborat o formă de integrare europeană federală, de tip parlamentar, cu un parlament bicameral, o cameră aleasă prin vot direct și universal, iar cealaltă, un organ de tip Senat, desemnat de parlamentele naționale. Acest parlament urma să aibă puteri legislative depline. Planul prevedea și un Consiliu Executiv, adică guvernul CPE, responsabil în fața Parlamentului, o Curte de Justiție și un Consiliu Economic și Social care întregea arhitectura imaginată.

Deși apreciată, această inițiativă a eșuat, luând cu sine și CEA, prin refuzul Adunării Naționale franceze de a o ratifica, în 1954⁵.

Doctrina în materie marchează acest eșec ca fiind un regres semnificativ al procesului de integrare, prin abandonarea planurilor pentru o uniune politică și de apărare (militară).

Practica validează opiniile doctinare, căci pericolul unui nou război în Europa s-a ivit deja, în februarie 2022, prin invadarea Ucrainei de către Rusia.

Asistăm la momente dureroase și, deopotrivă, la un gen de neputință derivat și din aceea că procesul de integrare nu și-a atins limitele, a stagnat perioade relativ lungi de timp și nu s-a diversificat în domenii-cheie pentru existența și viitorul Europei, precum apărarea, consistența economică a tuturor țărilor membre și uniunea politică deplină la nivelul întregului continent european.

Interesant este că, astăzi, tocmai Franța realizează „puterea” eșecului anului 1954, UE fiind supusă unor costuri uriașe, care puteau fi evitate prin politici mai persuasive, printr-o dinamică și seriozitate mai

⁵ P. Craig, G. de Búrca, *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină*, ed. a 6-a, Ed. Hamangiu, București, 2017 p. 4.

profunde în identificarea problemelor-cheie, menite să configureze viitorul Uniunii și să influențeze întreaga Europă.

4. Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (EURATOM)

Eșecul CEA și CPE contribuie la schimbarea paradigmei, în sensul că a devenit omniprezentă ideea conform căreia o uniune economică este mai oportună pentru a se ajunge la o uniune politică, eventual militară, între statele europene.

De altfel, Țările de Jos au avansat ideea unei piețe comune chiar în cadrul CPE, idee oarecum abandonată din cauza tradițiilor protecționiste specifice anilor 1950.

În context, se impune semnalarea poziției lui Jean Monnet, care a refuzat reinvestirea în funcția de președinte al Înaltei Autorități a CECO, ca urmare a eșecului CEA, cantonându-și energia în activități de lobby, astfel că din fruntea unui grup de presiune foarte influent, **Comitetul de Acțiune pentru Statele Unite ale Europei**, el a reușit să promoveze ideea creării unei piețe economice comune între cei șase fondatori și ai CECO.

Efectul unor astfel de acțiuni s-a produs în anul 1955, când la Messina, în Italia, a avut loc Conferința miniștrilor de Externe ai celor șase state membre ale CECO, urmată în 1956 de publicarea unui raport de către Paul-Henri Spaak, prim-ministrul Belgiei, raport ce cuprindea planul de bază pentru ceea ce urma să devină EURATOM și CEE, accentul economic fiind evident în detrimentul celui politic.

Rațiunile care au stat la baza înființării CECO subzistând și în domeniul energiei atomice – o industrie esențială atât pe timp de pace, cât și pe timp de război –, apare justificată înființarea EURATOM prin **Tratatul de la Roma din 1957**, an care găzduiește și un al doilea tratat, respectiv **Tratatul de instituire a CEE**, semnat la Roma de către Franța, Germania, Italia, Belgia, Olanda și Luxemburg.

Tratatul „EURATOM” prezintă asemănări, din punctul de vedere al reglementărilor sale, cu Tratatul de la Paris privind înființarea CECO,

diferențele manifestându-se cu privire la obiectul lor, EURATOM reglementând crearea unei piețe comune pentru materialele nucleare de bază, produsele și mijloacele legate de dezvoltarea pașnică a energiei nucleare și controlul acesteia.

Tratatul CEE și-a propus ca scop realizarea unei uniuni mai strânse din punct de vedere economic între statele membre, realizarea unei uniuni vamale și a unei piețe unice europene.

O piață comună însemna înlăturarea barierelor în calea comerțului și stabilirea unui tarif vamal comun, procesul urmând să se desfășoare în mai multe etape. Piața comună presupunea deopotrivă libera circulație a mărfurilor, lucrătorilor, capitalurilor, libertatea de stabilire și libera circulație a serviciilor („cele patru libertăți”).

În același timp, Tratatul susținea ideea unor condiții de concurență echitabile.

Într-un cuvânt, Tratatul avea drept scop promovarea dezvoltării economice pe întregul teritoriu al comunității, creșterea nivelului de trai și un grad de stabilitate mărit în cadrul statelor membre⁶.

Din punctul de vedere al instituțiilor comunității nu s-au realizat mari schimbări față de cele privind CECO. Astfel, Adunarea Parlamentară și Curtea de Justiție erau comune cu cele ale CECO, însă Comisia CEE dobânda o putere mult mai redusă decât Înalta Autoritate a CECO, în schimb Consiliul de Miniștri al CEE va avea un rol proeminent în raport cu cel rezervat Consiliului de Miniștri al CECO.

Nu trebuie omis că prin acest tratat a fost înființat un Fond Social European, pentru a îmbunătăți oportunitățile de angajare, și o Bancă de Investiții, pentru a acorda împrumuturi și garanții și pentru a ajuta regiuni sau sectoare mai puțin dezvoltate.

De asemenea, a fost înființat un Fond European de Dezvoltare pentru țările și teritoriile de peste mări ale unora dintre statele membre.

Prin Tratatul de la Roma, **puterea legislativă** a fost împărțită între Comisie, aceasta având inițiativă legislativă, și Consiliul de Miniștri, care avea drept de vot asupra acelor propuneri legislative, în timp ce Adunarea Parlamentară (care în 1962 își schimbă numele, devenind

⁶ *Ibidem*, pp. 4-6.

Parlamentul European) devine un organ de consultare în cazul în care interpretarea anumitor norme din tratat ar impune o consultare. Observăm diferența de concepție în raport cu Tratatul privind instituirea CPE, care preconiza un Parlament puternic, cu rol legislativ, respectiv cu capacitate de decizie.

Cât privește **puterea executivă**, observăm că Tratatul de la Roma atribuie Comisiei CEE responsabilitatea de a se asigura că regulamentele, directivele și deciziile adoptate în temeiul tratatului sunt puse în aplicare. Comisia avea și rolul de negociator al acordurilor internaționale, în numele Comunității.

Consiliul avea însă puteri executive în domenii precum: **încheierea de acorduri internaționale, planificarea agendei politice generale și în privința bugetului Comunității**⁷.

5. Actul Unic European (AUE)

Actul Unic European, semnat la Luxemburg (1986), a reprezentat un nou punct de start pentru construcția europeană viitoare.

Pentru a înțelege semnificația acestuia, se impun a fi semnalate principalele evenimente care l-au precedat și care explică în mare măsură „starea Comunității”, între Tratatul de la Roma și cel de la Luxemburg.

Astfel, cadrul juridic oferit de Tratatul de la Roma de instituire a CEE a permis funcționarea CECO, CEE și EURATOM, în mod separat, din 1958 până în 1967, când a intrat în vigoare **Tratatul de fuziune din 1965**, prin care s-au unit organele executive ale CECO, EURATOM și CEE, cele trei Comunități rămânând distincte din punct de vedere juridic, cu personalitate juridică proprie, dar cu următoarele instituții **comune**:

- Comisia Europeană (formată prin fuziunea Înaltei Autorități cu Comisia CEE);
- Consiliul Comunităților Europene (format din miniștrii de Externe ai statelor membre;

⁷ *Ibidem*, p. 6.

- Curtea Europeană de Justiție;
- Adunarea Parlamentară (Parlamentul European).

Comunitatea s-a extins prin aderarea Marii Britanii, Irlandei și Danemarcei în 1973, a Greciei în 1981, urmate de Spania și Portugalia în 1985.

Perioada 1958-1986 a scos la iveală tensiuni majore în interiorul CEE, fapt ce i-a determinat pe mulți cercetători atenți la spațiul european să afirme că această perioadă de aproape 30 de ani a reprezentat o adevărată stagnare referitor la procesul de integrare europeană⁸.

Tensiunile au apărut din cauza caracterului ireconciliabil a două tendințe, una de tip **interguvernamental**, susținută în principal de Franța, prin președintele ei Charles de Gaulle, care exacerba interesele statelor membre, în detrimentul intereselor Comunității, și cealaltă tendință **supranaționalistă**, susținută de președintele Comisiei, Walter Hallstein, care vizualiza binele Comunității ca pe un obiectiv primar, ceea ce impunea unele sacrificii, renunțări, cedări din partea statelor membre.

Tensiunile s-au exacerbat în 1965, când s-a pus în discuție trecerea de la votul unanim la majoritatea calificată în cadrul Consiliului, conform prevederilor tranzitorii ale tratatului, la care se adaugă o propunere a Comisiei prin care se conferea Comunității capacitatea de a-și aduna resursele proprii din taxe agricole și tarife externe, și nu din contribuții naționale, propunere dezavuată de De Gaulle, culminând cu absența pentru o perioadă de șapte luni a Franței de la lucrările Consiliului. Disputa s-a încheiat în **1966** prin **Acordul de la Luxemburg**, care a consemnat un compromis cu accent câștigător pentru Franța, căci s-a convenit ca atunci când sunt în joc interese foarte importante **ale** unui stat, acesta să aibă un **drept de veto** în Consiliu, pe care celelalte state trebuie să-l respecte.

Tendința stimulării interguvernamentalismului în detrimentul supranaționalismului este marcată în **anul 1970** prin **Raportul Davignon**, prin care s-a recomandat organizarea unor întruniri trimestriale ale miniștrilor de Externe din statele membre, acestea devenind un forum

⁸ *Ibidem*, pp. 7-9.